

ZAPOTRZEBOWANIE NA KWALIFIKACJE I KOMPETENCJE ZAWODOWE NA MAZOWIECKIM RYNKU PRACY

Powiat pułtuski



**Badanie realizowane
na zlecenie:**



WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w WARSZAWIE

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie

ul. Młynarska 16
01-205 Warszawa

**Wykonawca
badania:**



44-206 Rybnik
ul. Kowalczyka 17
tel. 32 422 17 07
biuro@biostat.com.pl

Autorzy raportu:

Bartosz Olcha – kierownik projektu
dr Małgorzata Zofia Płaszczyca – członek zespołu badawczego
dr Marian Płaszczyca – członek zespołu badawczego
dr Ewa Tkocz-Piszczyk – członek zespołu badawczego
Jakub Galeja – członek zespołu badawczego
Rafał Piszczyk – członek zespołu badawczego
Barbara Gorzawska – członek zespołu badawczego
Jeremiasz Pilarz- członek zespołu badawczego

Termin realizacji:

wrzesień – grudzień 2017 r.

Informacje nt. badania

Podstawowym celem zrealizowanego badania była charakterystyka popytu na pracę na poziomie powiatów i województwa mazowieckiego z wyodrębnieniem różnych źródeł danych, zestawienie informacji pochodzących z tych źródeł, wskazanie na różnice i podobieństwa między nimi, interpretacja różnic.

W toku realizacji badania poszukiwano odpowiedzi na pięć głównych pytań sformułowanych na etapie konceptualizacji projektu:

1. Na jakie zawody jest popyt w poszczególnych powiatach i województwie?
2. Na jakie kwalifikacje zawodowe jest popyt w poszczególnych powiatach i województwie?
3. Na jakie kompetencje jest popyt w poszczególnych powiatach i województwie?
4. W jakich branżach jest największy a w jakich najmniejszy popyt na pracę w poszczególnych powiatach i województwie?
5. Jakie jest zróżnicowanie w zakresie popytu na pracę pomiędzy powiatami?

W niniejszym opracowaniu znajdują się wyniki analizy ogłoszeń o wolnych miejscach. Ogłoszenia pozyskane zostały z publikatorów zewnętrznych (strony internetowe, tytuły prasowe) oraz pozyskane bezpośrednio z zasobów Powiatowego Urzędu Pracy. Analiza objęła ogłoszenia opublikowane w okresie: 1.09.2017 r. – 31.10.2017 r.

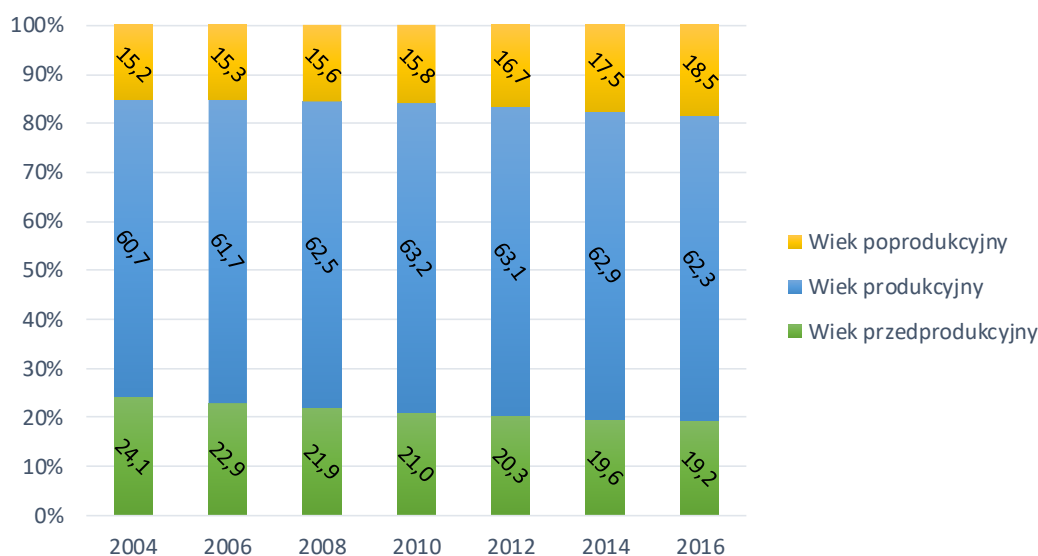
Nad prawidłowością wykonania projektu czuwał jego Zleceniodawca – Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie. Badanie wykonane zostało przez firmę BIOSTAT. Niniejsze opracowanie stanowi podsumowanie i zestawienie najważniejszych wyników uzyskanych w toku analizy powiatowej.

Charakterystyka powiatu

Powiat pułtuski rozciąga się na powierzchni ok. 827 km², a w jego skład wchodzi łącznie siedem gmin (sześć wiejskich, jedna wiejsko-miejska, odpowiednio: Gzy (gmina wiejska), Obryte (gmina wiejska), Pokrzywnica (gmina wiejska), Pułtusk (gmina miejsko-wiejska), Świercze (gmina wiejska), Winnica (gmina wiejska), Zatory (gmina wiejska)).¹

Powiat jest zamieszkiwany przez 51746 mieszkańców. Jest to obszar o małej gęstości zaludnienia (63 osób/km²). Populacja mieszkańców powiatu od roku 2004 do roku 2016 zwiększyła się, co wskazuje na wysoką atrakcyjność osiedleńczą powiatu. Jednocześnie powiat cechuje ujemny przyrost naturalny kształtujący się na poziomie -14.

Rysunek 1. Procentowy skład ludności powiatu pułtuskiego (2016)



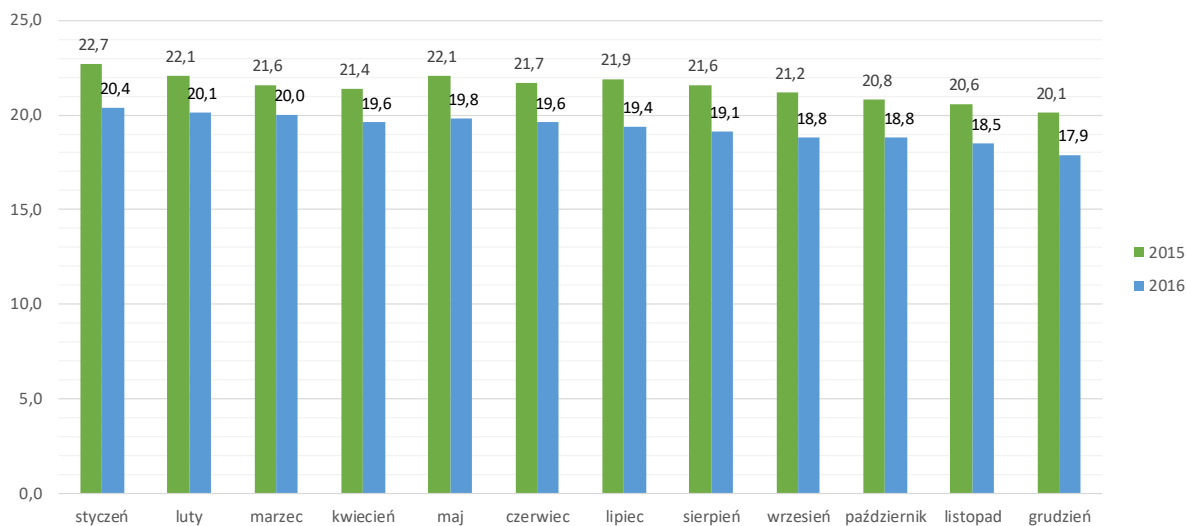
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Dane wskazują ponadto, że ponad 62% mieszkańców powiatu jest w wieku produkcyjnym, 19% w wieku przedprodukcyjnym, a kolejne 19% w wieku poprodukcyjnym. Większość populacji powiatu stanowią zatem osoby aktywne na rynku pracy. W zakresie migracji ludności, w

¹ Bank Danych Lokalnych GUS, 2016 r.

roku 2016 zarejestrowano 587 zameldowań w ramach ruchu wewnętrznego oraz 507 wymeldowań. W wyniku tych ruchów, saldo migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu pułtuskiego 80². Saldo migracji zagranicznych w 2016 roku w powiecie pułtuskim wyniosło natomiast 4.³

Rysunek 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie pułtuskim



Jak wynika z analizy rynku pracy na 1000 mieszkańców pracuje 145 osób. Jest to wskaźnik znacznie mniejszy od danych dla województwa mazowieckiego oraz danych krajowych. Wśród osób pracujących 58% stanowią kobiety, zaś 42% mężczyźni. Powiat pułtuski charakteryzuje się wysoką stopą bezrobocia (17,9%) w porównaniu do danych dla województwa mazowieckiego. Przeciętne wynagrodzenie brutto wynosi 3399,46zł⁴.

² Tamże

³ Tamże

⁴ Bank Danych Lokalnych GUS, 2016 r.

Struktura ofert pracy objętych analizą

Pierwszym etapem analizy zgromadzonych ogłoszeń o wolnych miejscach pracy była charakterystyka branżowa podmiotów, które w badanym okresie poszukiwały pracowników. Ogółem analizą objęto 235 ogłoszeń (186 ogłoszeń z publikatorów i 49 ogłoszeń z PUP). 77,9% zgromadzonych ogłoszeń pochodziło bezpośrednio od pracodawców, źródłem 4,3% ofert były agencje zatrudnienia. W przypadku pozostałych ofert nie udało się zidentyfikować podmiotu. Szczegółowe dane uwzględniające podział na źródło ogłoszenia przedstawione zostały w poniższej tabeli. Z zestawienia wynika, że w okresie objętym badaniem największym potencjałem zatrudnieniowym w powiecie pułtuskim charakteryzowały się branże: Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe; Sekcja F – Budownictwo; Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca.

Analiza struktury ogłoszeń o wolnych miejscach pracy w podziale uwzględniającym źródło pochodzenia oferty wykazała ponadto, że pracowników za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy poszukiwały przede wszystkim podmioty związane z handlem i naprawą pojazdów mechanicznych, edukacją, oraz administracją publiczną i obroną narodową. Wśród ogłoszeń internetowych/prasowych największe odsetki pochodziły od podmiotów działających w obszarach związanych z handlem i naprawą pojazdów, przetwórstwem przemysłowym, oraz budownictwem.

Tabela 1. Struktura ofert objętych analizą

Sekcja PKD	Struktura ofert z PUP [%; N=49]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=125]	Ogółem [%; N=174]
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	18,4%	29,6%	26,4%
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	12,2%	13,6%	13,2%
Sekcja F – Budownictwo	8,2%	11,2%	10,3%
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	0,0%	10,4%	7,5%
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	0,0%	9,6%	6,9%
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	2,0%	7,2%	5,7%

Sekcja PKD	Struktura ofert z PUP [%; N=49]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=125]	Ogółem [%; N=174]
Sekcja P – Edukacja	16,3%	1,6%	5,7%
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	4,1%	4,8%	4,6%
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	12,2%	1,6%	4,6%
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	14,3%	0,0%	4,0%
Sekcja S – Pozostała działalność usługowa	4,1%	2,4%	2,9%
Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	8,2%	0,0%	2,3%
Sekcja J – Informacja i komunikacja	0,0%	2,4%	1,7%
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0,0%	2,4%	1,7%
Sekcja R- Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0,0%	1,6%	1,1%
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0,0%	0,8%	0,6%
Sekcja L- Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0,0%	0,8%	0,6%

Zapotrzebowanie na zawody

Na potrzeby niniejszego opracowania zawody wymienione w ogłoszeniach o wolnych miejscach pracy zagregowane zostały do wielkich grup zawodów. W powiecie pułtuskim najczęściej ogłoszeń dotyczyło poszukiwania w grupach: pracownicy usług i sprzedawcy; robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy; pracownicy biurowi; operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.

Analiza struktury ogłoszeń w podziale źródłowym wykazała również, że za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy poszukiwani byli przede wszystkim pracownicy usług i sprzedawcy oraz pracownicy biurowi. Ogłoszenia pochodzące z publikatorów najczęściej zawierały oferty pracy dla robotników przemysłowych i rzemieślników oraz pracowników usług i sprzedawców.

Tabela 2. Zapotrzebowanie na zawody

Nazwa grupy wielkiej	Struktura ofert z PUP [%; N=49]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=186]	Ogółem [%; N=235]
Pracownicy usług i sprzedawcy	32,7%	23,1%	25,1%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	16,3%	23,7%	22,1%
Pracownicy biurowi	18,4%	13,4%	14,5%
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	4,1%	11,8%	10,2%
Pracownicy wykonujący prace proste	14,3%	8,6%	9,8%
Specjaliści	6,1%	5,9%	6,0%
Technicy i inny średni personel	6,1%	5,4%	5,5%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2,0%	4,3%	3,8%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,0%	3,8%	3,0%

Zapotrzebowanie na kwalifikacje

Ogłoszenia w wolnych miejscach pracy zanalizowano także pod kątem ich zawartości. Informacja o doświadczeniu zawodowym pojawiła się w przypadku 19,1% ogłoszeń, w tym tylko w ogłoszeniach pochodzących z publikatorów. Z tej puli 51,1% ofert pracy zawierało wymóg doświadczenia na podobnym stanowisku. Konieczność posiadania doświadczenia branżowego została wyartykułowana w treści 17,8% ogłoszeń. Dodatkowo zauważyć należy, że w przypadku 31,1% ogłoszeń pracodawcy jasno określili, że jakiegokolwiek doświadczenie (branżowe lub na podobnym stanowisku) nie jest wymagane

Tabela 3. Wymagane doświadczenie

Wymagane doświadczenie	Ogółem [%; N=45]
Doświadczenie na podobnym stanowisku	51,1%
Doświadczenie w branży	17,8%
Nie wymagane	31,1%

Informacja o wymaganym stażu pracy pojawiła się w przypadku 7,2% ogłoszeń, w tym wyłącznie w ofertach pozyskanych z publikatorów. Spośród ogłoszeń, w których wspomniany został staż pracy, 82,4% ofert zawierało zapis o konieczności posiadania stażu pracy. W przypadku pozostałych ofert autor ogłoszenia zawarł w ich treści zapis potwierdzający, że staż pracy nie jest wymagany. Średni wymagany staż pracy wyniósł 3 lata.

Tabela 4. Wymagany staż pracy

Wymagany staż pracy	Ogółem [%; N=17]
Wymóg stażu pracy	82,4%
Nie wymagany staż pracy	17,6%

W 13,6% spośród zgromadzonych ogłoszeń, w tym jedynie w ogłoszeniach pochodzących z publikatorów, pojawiła się informacja dotycząca pożądanego wykształcenia. Podmioty poszukujące pracowników relatywnie najczęściej oczekiwały ukończonej szkoły średniej lub wykształcenia zasadniczego zawodowego.

Tabela 5. Wymagane wykształcenie

Wymagane wykształcenie	Ogółem [%; N=32]
ukończona szkoła średnia - bez sprecyzowania	28,1%
zasadnicze zawodowe	28,1%
średnie techniczne	15,6%
wyższe magisterskie	12,5%
średnie ogólnokształcące	6,2%
w trakcie studiów	3,1%
wyższe zawodowe (licencjat, tytuł inżyniera)	3,1%
wyższe - posiadanie stopnia naukowego (doktor i wyższe)	3,1%

Informacja na temat oczekiwanej znajomości języka lub języków obcych odnotowana została w przypadku 2,1% ogłoszeń o wolnych miejscach pracy, w tym wyłącznie w ogłoszeniach pochodzących z publikatorów. Analiza ofert wykazała, że od kandydatów do pracy najczęściej oczekiwano znajomości języka angielskiego. W pozostałych ogłoszeniach pojawiły się wymogi w zakresie opanowania języka rosyjskiego. W poniższej tabeli wartości procentowe nie sumują się do 100%. Wynika to z faktu, iż w 0,4% przypadków (N=1) wskazano więcej niż jeden wymagany język obcy.

Tabela 6. Wymagane języki obce

Wymagane języki obce	Ogółem [%; N=5]
Język angielski	80,0%
Język rosyjski	40,0%

Zbadano również jak w zgromadzonych ofertach pracy przedstawia się rozkład dotyczący uprawnień do kierowania pojazdami. 8,5% ogłoszeń, w tym tylko ogłoszenia pochodzące z publikatorów, zawierało informację o wymogu posiadania prawa jazdy. W trakcie analizy materiału ustalono, że wśród najczęściej wymaganych kategorii znalazły się prawo jazdy kategorii B i B1 oraz kategorii B+E, C+E, D+E.

Tabela 7. Wymagana kategoria prawa jazdy

Wymagane prawo jazdy	Ogółem [%; N=20]
Prawo jazdy kategorii B, B1	65,0%
Prawo jazdy kategorii B+E, C+E lub D+E	20,0%
Prawo jazdy kategorii D,D1	15,0%
Prawo jazdy kategorii T	10,0%

W 6% ogłoszeń o wolnych miejscach pracy, jedynie w ogłoszeniach pobranych z publikatorów, pojawiły się dane na temat wymaganych kwalifikacji i uprawnień zawodowych. W powiecie pułtuskim do najczęściej wymaganych kwalifikacji zaliczyć należy do kierowania wózkiem widłowym; elektryczne; do obsługi maszyn/urządzeń. Ponadto, 2,1% ofert pracy zawierało informacje o innych wymaganiach stawianych kandydatom (m.in. licencje, kursy). Wymieniano tutaj najczęściej kurs obsługi kasy fiskalnej.

Tabela 8. Inne wymagania

Wymagane/mile widziane kwalifikacje/uprawnienia zawodowe	Odsetek ofert [%]	Inne wymagania (wymagane/mile widziane licencje, ukończone kursy)	Odsetek ofert [%]
Do kierowania wózkiem widłowym	35,7%	Książeczka sanitarno-epidemiologiczna	60,0%
Elektryczne	28,6%	Kurs obsługi kasy fiskalnej	40,0%
Do obsługi maszyn/urządzeń	21,4%	-	-

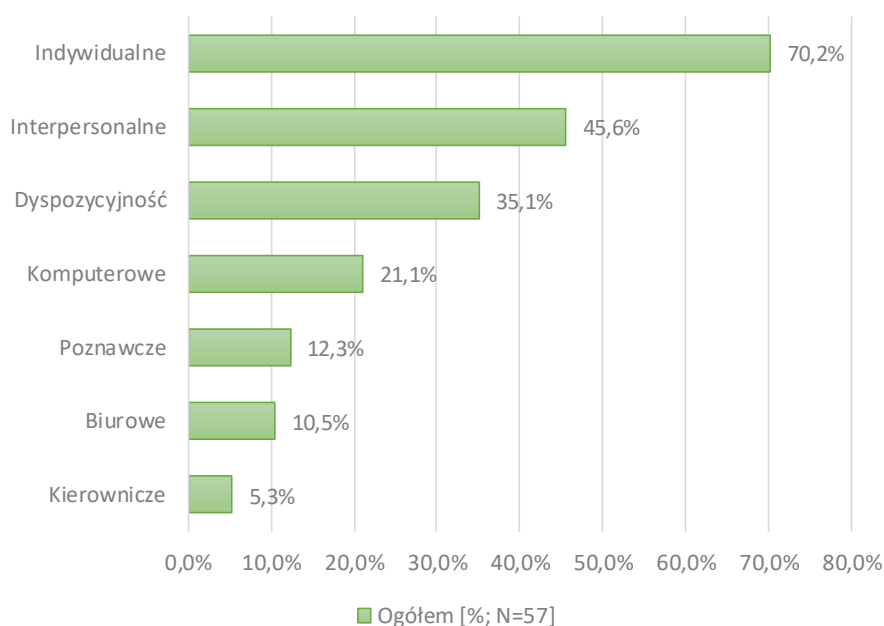
Wymagane/mile widziane kwalifikacje/uprawnienia zawodowe	Odsetek ofert [%]	Inne wymagania (wymagane/mile widziane licencje, ukończone kursy)	Odsetek ofert [%]
Spawacza/pilarza	21,4%	-	-
Budowlane	7,1%	-	-

Zapotrzebowanie na kompetencje

Podmioty poszukujące pracowników w powiecie pułtuskim umieściły informację na temat oczekiwanych kompetencji w 24,3% ogłoszeń, w tym wyłącznie w ogłoszeniach pozyskanych z publikatorów. Od kandydatów oczekuje się przede wszystkim kompetencji indywidualnych, w skład których wchodzi m.in. zaangażowanie, dokładność, samodzielność, pozytywne nastawienie do pracy, czy odporność na stres.

Poszczególne kompetencje najczęściej wskazywane w ogłoszeniach to komunikatywność, dokładność, staranność, skrupulatność, dyspozycyjność czasowa oraz pozytywne nastawienie do pracy.

Rysunek 3. Zapotrzebowanie na kompetencje



Pogłębiona analiza wymogów dotyczących dyspozycyjności ujawniła, że oczekiwano tutaj przede wszystkim dyspozycyjności czasowej związanej z elastycznością czasu pracy.

Tabela 9. Wymagana dyspozycyjność

Wymagana dyspozycyjność	Ogółem [%; N=20]
Czasowa – elastyczność czasu pracy	70,0%
Lokalizacyjna – gotowość do relokacji	15,0%
Wyjazdowa – gotowość do wyjazdów służbowych	15,0%

Oferowane warunki zatrudnienia

Analizą objęto także informacje najistotniejsze z punktu widzenia osób poszukujących pracy, dotyczące proponowanej formy zatrudnienia, wymiaru czasu pracy, wynagrodzenia i innych korzyści pozapłacowych. 32,3% ogłoszeń o wolnych miejscach pracy, tylko ogłoszenia pozyskane z publikatorów, zawierało informację na temat ofertowanej formy zatrudnienia. 81,6% z nich dotyczyło zarobkowania na podstawie umowy o pracę. Propozycję umowy cywilnoprawnej (zlecenie, o dzieło) zidentyfikowano w 15,8% przypadków.

Tabela 10. Proponowana forma zatrudnienia

Proponowana forma zatrudnienia	Ogółem [%; N=76]
umowa o pracę bez określenia rodzaju	57,9%
umowa o pracę na czas określony	15,8%
umowa cywilno-prawna (o dzieło, zlecenie)	15,8%
umowa o pracę na czas nieokreślony	7,9%
kontrakt	1,3%
umowa agencyjna	1,3%

Podmioty poszukujące pracowników proponowały zwykle zatrudnienie w wymiarze pełnego etatu. Oferty pracy w wymiarze części etatu stanowiły 1% ogółu. Należy także zaznaczyć, że jakakolwiek informacja na temat proponowanego wymiaru zatrudnienia dotyczyła 41,7% zgromadzonych ofert (30,1% ogłoszeń z publikatorów i 85,7% ogłoszeń z PUP).

Tabela 11. Proponowany wymiar zatrudnienia

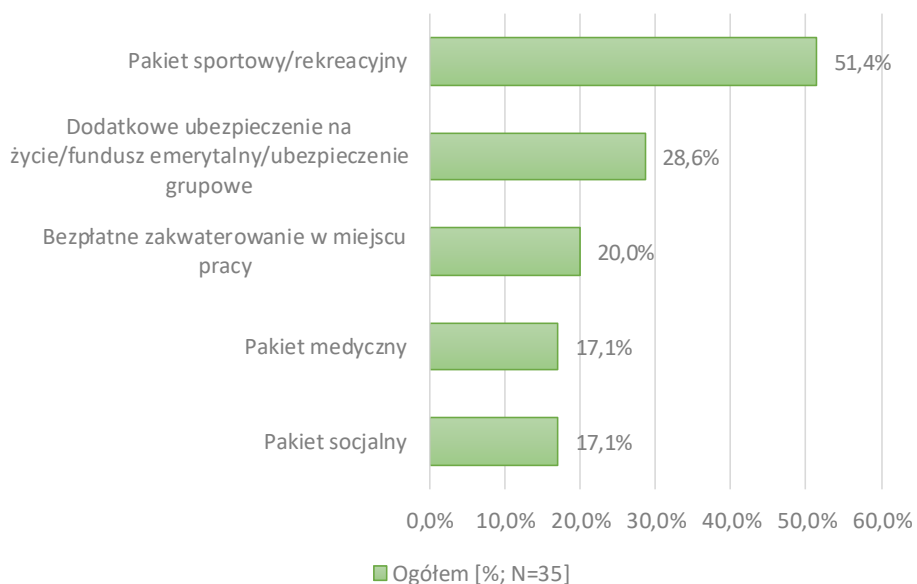
Proponowany wymiar zatrudnienia	Struktura ofert z PUP [%; N=42]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=56]	Ogółem [%; N=98]
Pełen etat	97,6%	96,4%	96,9%
Część etatu	2,4%	0,0%	1,0%
Inne	0,0%	3,6%	2,0%

W treści 27,2% ogłoszeń (8,1% ogłoszeń z publikatorów i 100,0% ogłoszeń z PUP) odnotowano kwotę proponowanego wynagrodzenia. Na podstawie zgromadzonych ofert ustalono kwotę średniego wynagrodzenia. W powiecie pułtuskim wyniosła ona 2347,41 złotych.

Pracodawcy coraz częściej korzystają z możliwości zapewnienia swoim pracownikom dodatkowych korzyści pozapłacowych. Zaliczyć można do nich m.in. pakiety medyczne i rekreacyjne, dofinansowanie szkoleń, dodatkowe ubezpieczenia i pakiety socjalne. W treści 14,9% zgromadzonych ogłoszeń, w tym wyłącznie w ogłoszeniach pochodzących z publikatorów, pojawiły się informacje o dodatkowych korzyściach związanych z zatrudnieniem. Najczęściej oferowano:

pakiet sportowy/rekreacyjny; dodatkowe ubezpieczenie na życie/fundusz emerytalny/ubezpieczenie grupowe; bezpłatne zakwaterowanie w miejscu pracy; pakiet medyczny.

Rysunek 4. Najczęściej proponowane korzyści pozapłacowe



Perspektywa ponadlokalna

Na tle pozostałych podregion Ciechanowski wyróżnia się szczególnie wysokim potencjałem zatrudnienia w handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Najbardziej poszukiwanymi pracownikami są natomiast robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.

Tabela 12. Perspektywa ponadlokalna

Podregion	Liczba ofert pracy objętych analizą	Sekcja z największym potencjałem zatrudnienia	Najbardziej poszukiwana grupa wielka zawodów
Warszawa	4542	budownictwo	Pracownicy
Radomski	1916	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	pracownicy usług i sprzedawcy
Warszawski Wschodni	2365	przetwórstwo przemysłowe	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Warszawski Zachodni	4223	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	pracownicy usług i sprzedawcy
Ciechanowski	1719	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Płocki	1070	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Ostrołęcki	1433	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Siedlecki	1267	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy